

POSUDEK RIGORÓZNÍ PRÁCE

Autor práce: Mgr. Zuzana Burianová

Název práce: Ovlivnění hlubokého stabilizačního systému cílenou pohybovou aktivitou

Autor posudku: Doc. PaedDr. Libuše Smolíková, Ph.D.

*oponent práce**

V hodnocení využijte slovní vyjádření s respektováním charakteru a zaměření práce (filosofické, historické ...)

1 Aktuálnost problematiky, originalita práce, společenská potřeba práce...

Tato práce nepřináší žádnou originalitu, nicméně aktuálnost je vysoká, prevalence výskytu vertebrogenních obtíží se celosvětově v populaci neustále zvyšuje.

Hluboký stabilizační systém (HSS) je v oboru fyzioterapie velmi silný a respektovaný pojem. Je častým tématem bakalářských, diplomových a také rigorózních prací oboru fyzioterapie. Důvodem je úzká souvislost mezi vertebrogenní problematikou a uplatněním HSS páteře. Hluboký stabilizační systém páteře (HSSP) je pohybový celek, který zabezpečuje stabilizaci obratlů během všech našich činností a také má vliv na rovnováhu. Při všech pohybech pažemi či nohama se svaly automaticky aktivují. To platí pro ideální případ. Výzkumy hodgese a spol ukázaly na další významnou činnost svalů HSSP - zapojují i při pouhé představě o pohybu a připravují tak svaly ke startu. Nejsou to však jen svaly páteře, které udržují stabilitu. Současně se aktivují také svaly krku, břišní muskulatura, bránice a svaly pánevního dna. Vzájemnou aktivitou těchto svalů vzniká pevný stabilní trup, který je schopen odolávat velkým zátěžím. Správně fungující HSSP ovlivňuje nejen optimální zapojování svalů končetin, ale i kvalitní dýchání a pevnost pánevních svalů. Hluboký vdech, při kterém se uvolní břišní svalstvo rozšíří hrudník do všech stran – tedy nejen dopředu, ale i do stran a vzad – postupně změní tlak i v dutině břišní a tím tvoří mechanickou oporu páteře z její ventrální strany a zpevňuje celý trup.

Zvolené téma rigorózní práce je aktuální. Obsahuje základní informace o hodnocení posturálních funkcí páteře, jejich odchylkách, které se vztahují k mnoha lékařským oborům v jejichž centru pozornosti je pohybový systém. Léčba pacientů s poruchami pohybového systému vyžaduje kooperaci mnoha odborníků a v současné době je toto převážně v kompetenci lékařů se specializací rehabilitační a fyzikální medicíny a fyzioterapeutů. Závažnost, ale současně i mnohostrannost prezentuje uvedení kazuistik pěti klientek probandky.

2 Úroveň a kvalita teoretické části práce (přehled poznatků). Samostatnost zpracování, vzhled autora do problematiky, literární prameny, využití databází, zahraniční literatury...

Teoretické podklady práce jsou zpracovány dostatečně a přehledně. Tématickému zaměření práce odpovídá i počet stran (46), věnovaných stavbě, funkci, ale také dysfunkci HSSP, vertebrogenním obtížím jako následku této dysfunkce, smyslu pohybu, posturální stabilizaci a vyšetřovacím metodám pohybového systému. Základní fyzioterapeutické postupy, jejich přehled a uplatnění, tvoří samostatnou kapitolu 2.10 na 10 stranách.

V práci je použit také test pro HSSP, který je nyní široce aplikován fyzioterapeuty, jako kontrolní mechanismus efektu fyzioterapie před zahájením a po ukončení terapie.

Cíl, úkoly a vědecké otázky jsou jasně formulovány a vztahují se k praktické fyzioterapii klientek, které měla probandka ve své péči po dobu 4 měsíců. Vědecké otázky jsou kladeny

logicky, a na základě souvislostí mezi nastudovanou teorií a předloženou problematikou klientek.

3 Formulace cílů a záměrů práce, případně výzkumných otázek, hypotéz...

Stanovení cíle, vědeckých otázek i úkolů je věcně správné a nemám k nim žádné výhrady. Kvalita teoretické části rigorózní práce je také dána počtem 46 citované literatury.

4 Metodika práce, využití adekvátních metod a technik zpracování (výzkumných, statistických, jiných)...

V rigorózní práci autorka zpracovává údaje 5 klientek, jejichž vertebrogenní potíže byly příčinou vyhledání odborné pomoci. Popisuje anamnestický vztah k výsledkům jejich vstupního vyšetření, k průběhu terapie a ke konečnému vyhodnocení terapie.

Metodika práce zahrnuje popis souboru pěti klientek, použité metody jejich vyšetření, sesbíraná data a jejich analýzu. Práce má charakter případové studie, je experimentální formou studie na základě kvalitativního výzkumu.

5 Zpracování výsledků práce, interpretace výsledků...

Výsledky jsou zpracovány ke každé kazuistice zvlášť, jsou pojaty jako individuální hodnocení vyšetřených hodnot před započítáním fyzioterapie a za 4 měsíce po ukončení terapie.

Nejefektivněji se terapie projevila u klientky 4. Kde došlo k zlepšení ve všech parametrech testu HSSP.

6 Diskuse práce, závěry práce, teoretický a praktický přínos práce...

Diskuse je vedena na 5 stránkách a více než polemiku na dané téma zdůrazňuje výsledky a hodnotí jejich vztah k položeným vědeckým úkolům a tedy i k cíli práce. Očekávala bych poznatky z novějších publikací, týkajících se problematiky HSSP, především ze zahraniční literatury, které je na internetu dostatek.

Chybí pohled na historii edukace pohybů, kterou se proslavil a ve světě zavedl prof. Janda z Kliniky rehabilitačního lékařství FN Královské Vinohrady. Společně s Marií Vávrovou a Dr. Karlou Kabelíkovou vytvořili unikátní systém fyzioterapie pohybového ústrojí se zaměřením na proporcionálně nevyvážené partie postury, včetně nemocných s VAS. Mohla by probandka stručně vyjádřit základní teorii Jandova přístupu a jeho teoreticko-praktické pojetí a v čem se liší od dnešního pojetí chápání významu HSSP?

Více bych očekávala vyjádření ke komorbiditě vztahu důsledků či příčin a souběžných stavů, vyplývajících z anamnestických údajů klientek, jaký byl vývoj jejich motorických dovedností v souvislosti vývojové kineziologie. Má probandka informace o anamnestických údajích motorického vývoje klientek, jestliže ano, co z toho vyvozuje, jestliže ne – proč?

Závěry práce potvrdily očekávané a predikované. Zde bych očekávala více důrazu na edukační práci s klientkami v časovém horizontu a možnostech fyzioterapie.

7 Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení publikační normy...

Práce je rozsáhlá, má 118 stran, 9 kapitol, 46 citací seznamu literatury, z toho pouze 8 zahraničních a 10 zdrojů z webových stránek. Tabulek je 20, grafy 2, obrázků 43. Přiloženo je vyjádření etické komise FTVS UK Praha, informovaný souhlas nemocných a seznam zkratk. Jazyková a stylistická úroveň je velmi dobrá, rozsah práce je odpovídající požadavkům. Grafickou stránku práce hodnotím jako velmi dobrou, zpracování grafů a tabulek je názorné, barevně názorné a převzaté obrázky jsou uvedeny se zdroji publikací.

8 Celkové hodnocení práce a její specifika, nové trendy... *Spolupráce, iniciativa a zájem autora o kvalitní zpracování, spoluúčast na výzkumných, rozvojových projektech (vedoucí práce)...*

Předložená rigorózní práce je důkazem, že praktické zkušenosti z ambulantní fyzioterapie lze dobře aplikovat u mnoha nemocných s poruchou HSSP, především u nemocných s VAS. Cenná je vlastní praktická zkušenost probandky a její profesionální zainteresovanost, která je pro celou práci charakteristická.

Předloženou rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

**Otázky,
poznámky a
doplňky
posuzovatele:**

Proč není více použito zahraniční literatury?

Proč je i v českých literárních zdrojích použito literatury starší jak 10 let?

Význam slova „díky“ je často použit v negativním významu, což je nelogické. Proč děkovat za špatné vlivy, které způsobují klientkám obtíže?

Na str. 14 není dokončena logika věty o sklonu pánve, což může mít zavádějící význam.

Na str. 17 je zcela chybně použito vyjádření „břišního lisu“. Citace?

V textu není věnována dostatečná pozornost fyzioterapeutickému pojmu „trigger points“, proč?

Jaký je postoj „Pražské školy“ k pojmu HSSP?

Hodnocení celkem: *Doporučuji - nedoporučuji práci k obhajobě:*

Práci doporučuji k obhajobě

Datum:

29.4.2013

Podpis:

Doc. PaedDr. Libuše Smolíková, Ph.D.

* nehodící se vymažte nebo škrtněte